

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/37/2024
Identifikačné číslo spisu:	0018010603
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:0018010603.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 14. augusta 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného N. H. Z. N. K. J. M. Z. pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvineného N. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Tos/8/2024 z 31. januára 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného N. H. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením, sp. zn. 6Tos/8/2024 z 31. januára 2024, zamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 3T/112/2018 z 23. novembra 2023, ktorým rozhodol o tom, že sa obvinený N. H. neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a o tom, že vykoná trest odňatia slobody vo výmere tridsaťšesť mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinený N. H. podal proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu dovolanie prostredníctvom obhajkyne JUDr. Heleny Knopovej, advokátky v Košiciach.

V odôvodnení dovolania uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov vymedzených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd:

- Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Tos/8/2024 z 31. januára 2024 bol porušený zákon v jeho neprospech;
- Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Tos/8/2024 z 31. januára 2024;
- Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Košiciach, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce, ktorý k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že týmto dovolacím dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu predovšetkým tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať. K tomu uviedol, že keďže u obvineného v čase vyhlásenia rozsudku neboli splnené zákonom stanovené podmienky uvedené v § 37 a § 38 Trestného poriadku a obvinený bol už v prípravnom konaní vyšetrovateľom, a v konaní pred súdom predsedom senátu poučený o práve zvoliť si obhajcu a možných následkoch a dopadoch pre obvineného v prípade, že si ho nezvolí, vzhľadom na skutočnosť, že nemá právne vzdelanie, poučený, nie je možné podľa jeho názoru s úspechom sa odvolávať a uplatňovať tento dovolací dôvod.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol, že týmto dovolacím dôvodom je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, avšak správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. K tomu uviedol, že tento dôvod je upravený alternatívne - buď je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo vychádza z nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia, v oboch prípadoch však platí existencia právnej vady, nie skutkovej. V tomto prípade dovolací súd nemôže skúmať a spochybňovať skutkové zistenia a ani prostredníctvom tohto dôvodu nemožno nahrádzať iné mimoriadne opravné prostriedky (obnovu konania a zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní), ktoré slúžia na nápravu nedostatkov v skutkových zisteniach. Ďalej uviedol, že v prvom prípade je skutkový stav hodnotený len v súvislosti so správnym právnym posúdením, teda či je skutok právne kvalifikovaný v súlade s príslušným ustanovením hmotného práva a najvyšší súd nemôže zásadne meniť skutkové zistenia. V konaní pred dovolacím súdom môže byť dokazovanie vykonané len v obmedzenom rozsahu, zameriavajúc sa na to, či môže byť o dovolaní rozhodnuté - § 379 ods. 2 Trestného poriadku. Ostatné dokazovanie je predmetom konania prvostupňového súdu a preskúmanie jeho postupu z tohto hľadiska patrí do kompetencie súdu odvolacieho. Nesprávne právne posúdenie skutku ako dôvod pre dovolanie bude teda v podobe popisu skutku premietnutého do jeho právneho posúdenia, obsiahnutého vo výroku napadnutého rozhodnutia - napr. keď skutkové okolnosti budú nasvedčovať spáchaniu jedného trestného činu, ale použitá právna kvalifikácia bude popisovať iný trestný čin (teda skúmanie toho, o ktorý trestný čin, uvedený v osobitnej časti trestného zákona ide) alebo či skutok vôbec je trestným činom (napr. z hľadiska časovej pôsobnosti trestného zákona, spôsobilosti byť páchatelom iného činu s ohľadom na pričetnosť, vek a pod., formy účasti, spolupáchateľstva). V druhom prípade ide o iné hmotnoprávne posúdenie než posúdenie ohľadom skutku - teda netýkajúce sa právnej kvalifikácie, trestný čin nie je premlčaný (§ 87 Trestného zákona), či boli dodržané ustanovenia o nutnej obrane (§ 25 Trestného zákona), krajnej núdzi (§ 24 Trestného zákona), alebo iné okolností vylučujúce protiprávnosť protiprávnosť činu (§ 26-§ 30 Trestného zákona). V tejto súvislosti sa môže jednať aj o hmotnoprávnu okolnosť iného než trestného zákona, napr. práva obchodného, občianskeho, rodinného (z týchto napr. ustanovenia o dlžníkoch, veriteľoch, výživnom a pod.).

K argumentácii vzťahujúcej sa k riadnemu vedeniu života a dôvodom neuhradenia spôsobenej škody v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia uviedol, že obvinený počas skúšobnej doby uloženej mu rozsudkom Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 8T 65/2018 z 27. augusta 2014, ktorá trvala 54 mesiacov, nevyvinul žiadnu väčšiu snahu o vytvorenie si podmienok pre pravidelný príjem, ktorý by umožňoval splácať záväzok poškodenému, keďže v sledovanom období bol zamestnaný v súhrne len 8 mesiacov, čo nenasvedčuje jeho vôli uhradiť dlžnú sumu, pričom podstatnú časť dlžnej sumy uhradil až tesne pred uplynutím skúšobnej doby podmieneného odsúdenia uvedomujúc si zrejme následky nesplnenia súdom uloženej povinnosti. K tomu dodal, že nechote uhrádzať záväzky, ktoré na seba dobrovoľne prevzal, nasvedčuje aj vyhlásenie konkurzu na jeho osobu. Skutočnosť, že v dôsledku nekonania obvineného bol poškodený nútený pristúpiť k výkonu svojho práva exekučným konaním, len podľa prokurátora potvrdzuje súdmi konštatovaný skutkový stav a nezľahčuje pozíciu obvineného.

Je toho názoru, že sudy vychádzajúce zo zisteného skutkového stavu, svorne zhodne so zákonom, správne skonštatovali porušenia uložených povinností obvineného. K tomu dodal, že hodnotenie dôkazov

spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku, ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného. Prokurátor navrhol, aby dovolací súd zamietol dovolanie obvineného v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku, pretože je podľa neho zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatneného obvineným.

Dovolanie obvineného bolo dovolaciemu súdu predložené na rozhodnutie o dovolaní dňa 22. mája 2024.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) prioritne skúmal splnenie formálnych podmienok na podanie dovolania v intenciách ustanovenia § 382 písm. a), písm. b) a písm. d) až písm. f) Trestného poriadku a zistil, že obvinený N. H. nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania v zmysle § 369 Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 Trestného poriadku

ods. 1) Dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

ods. 2) Ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmieňanom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmieňanom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Spoločným menovateľom všetkých rozhodnutí taxatívne vymenovaných v § 368 ods. 2 Trestného poriadku je, že ide o tzv. meritorne rozhodnutia, teda rozhodnutia vo veci samej, ktorými sa trestné stíhanie obvineného končí ako celok. Dotknuté ustanovenie zároveň vyjadruje taxatívny výpočet konkrétnych rozhodnutí súdu, ktoré možno napadnúť dovolaním v prípade splnenia podmienok upravených v predchádzajúcom odseku. Zároveň treba poznamenať, že dotknutý výpočet nie je bezvýnimčný, nakoľko Trestný poriadok explicitne ustanovuje „inak“ v § 371 ods. 2 Trestného poriadku týkajúcom sa dovolania, ktoré môže podať len minister spravodlivosti.

Proti iným rozhodnutiam neuvedených v § 368 ods. 2 Trestného poriadku môže podať dovolanie len minister spravodlivosti, a to v zmysle § 371 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu (viď § 368 ods. 2 Trestného poriadku) súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1

- a/ generálny prokurátor, proti ktorémukoľvek výroku,
- b/ obvinený vo svoj prospech voči výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z uvedeného vyplýva, že obvinený môže podať dovolanie vo svoj prospech len proti rozhodnutiam súdu

druhého stupňa taxatívne vymenovaných v ustanovení § 368 ods. 2 Trestného poriadku a nie proti iným rozhodnutiam.

V posudzovanej veci bolo podané dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Tos/8/2024 z 31. januára 2024, ktorým súd zamietol sťažnosť obvineného proti rozhodnutiu Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 3T/112/2018 z 23. novembra 2023, ktorým rozhodol o tom, že sa obvinený N. H. neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a o tom, že vykoná trest odňatia slobody vo výmere tridsaťšesť mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Proti takémuto rozhodnutiu môže podať dovolanie len minister spravodlivosti podľa § 317 ods. 2 Trestného poriadku, nie však obvinený.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Toto rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.